

यार्थे कृद्धं श्रयन्ति कृद्धेऽश्रितः दुःखं प्राप्यापि स्वामिसेवनपराः । शक्तीवन्तः शक्तिः
सामर्थ्यमायुधं वा अस्ति येषां ते अश्वरश्मिमतीत्यादिप्रतिशाख्यसूत्रेण [३. ६. २.]
शक्तिशब्दस्य दीर्घः । गभीराः गम्भीरबला गम्भीरप्रज्ञाश्च । चित्रसेनाः चित्रा ना-
नाविधा सेना येषां ते । इषुबलाः इषुभिर्वाणैर्बलं येषां ते । अमृधाः मृधा मृद-
वो न भवन्त्यमृधाः कठिनाङ्गा उग्रशासना वा । सतोवीराः इत्येकं पदम् सतो
ऽश्वमेधयाजिनो वीराः शूराः यद्वा सतो विद्यमानस्य बलस्य वीराः प्रेरकाः वि-
विधमीरयन्तीति वीराः षड्या अलुक् । उरवः विशालाः पृथुजघनोरस्का इत्यर्थः ।
व्रातसाक्षाः व्रातान् शूरसमूहान्सहतेऽभिभवन्ति ते व्रातसक्षाः पचाद्यच् अभिमा-
तिपृतनेत्यादिना [प्रातिशा° ३. ६. २७.] सूत्रेण सहतेरुपधादीर्घः ॥ ४६ ॥

ब्राह्मणासः पितरः सोम्यासः शिवे नो द्यावापृथिवीऽअनेहसा ।

पूषा नः पातु दुरितादृतावृधो रक्षा माकिर्नोऽअघशंस ईशत ॥ ४७ ॥

जगती लिङ्गोक्तदेवता । ब्राह्मणासः ब्राह्मणाः नोऽस्मान्पातु रक्षतु पात्रि-
त्यस्यार्थवशाद्वचनव्यत्ययः कार्यः । पितरः च पातु । कीदृशाः सोम्यासः सोम्याः
सोमसम्पादिनः सोमपानयोग्या वेत्युभयोर्विशेषणम् । द्यावापृथिवी द्यावाभूमी
नः पाताम् । कीदृश्यौ शिवे कल्याणकारिण्यौ । अनेहसा अनेहसौ नास्ति ह-
होऽपराधो ययोस्ते अपराधनिवर्तिके । किं च पूषा सूर्यो नोऽस्मान्दुरितात् पा-
तु । एवं परोक्षेणोक्ता प्रत्यक्षमाह ह्ये ऋतवृधः ऋतं सत्यं यज्ञं वा वर्धयन्ति ऋ-
तवृधः देवाः संहितायामृतस्य दीर्घः रक्ष रक्षतास्मान् वचनव्यत्ययः । माकिः मा
कश्चन अघशंसः पापी नोऽस्माकमीशत ऐश्वर्यं मा करोतु वयं दुष्टवशा मा भूमे-
त्यर्थः । अघं पापं शंसति वक्ति प्रकाशयति वाघशंसः दुष्टः । ईशतेति वचन-
व्यत्ययः ॥ ४७ ॥

सुपर्णा वस्ते मृगोऽअस्या दन्तो गोभिः संनद्धा पतति प्रसूता ।

यत्रा नरः सं च वि च द्रवन्ति तत्रास्मभ्यमिषवः शर्म यत्सन् ॥ ४८ ॥

द्वाम्यामिषुं स्तौति आद्या त्रिष्टुप् अन्यानुष्टुप् । या इषुः सुपर्णा पक्षिपिहं व-